

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ...สำนักปลัด...องค์การบริหารส่วนตำบลหินโคน...โทร. ๐ ๔๔๙๕ ๐๔๒๑

ที่...นม ๘๖๑๑๑/...วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง...การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโคน

เรื่องเดิม

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้จัดส่งคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ในส่วนของแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment) OIT ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๒๓ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อประกอบการประเมินฯ บัดนี้การดำเนินการดังกล่าวได้เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการประเมินฯ และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์หน่วยงานให้รับทราบโดยทั่วกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายเชิงชัย ทวยไธสง)

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัด

(นายอำนาจ ปรามมะเร็ง)

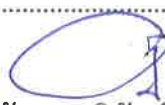
หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(นางอัจฉรา พิพัฒน์ศักดิ์ภักดี)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหินโคน

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(นางอัจฉรา พิพัฒน์ศักดิ์ภักดิ์)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหินโคน รักษาการแทน
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหินโคน

ความเห็น/ข้อพิจารณาสั่งการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

(นายสุริยะ เลียนอย่าง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินโคน

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลหินโคน อำเภोजักราช จังหวัดนครราชสีมา

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีหรือนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการระบบหรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

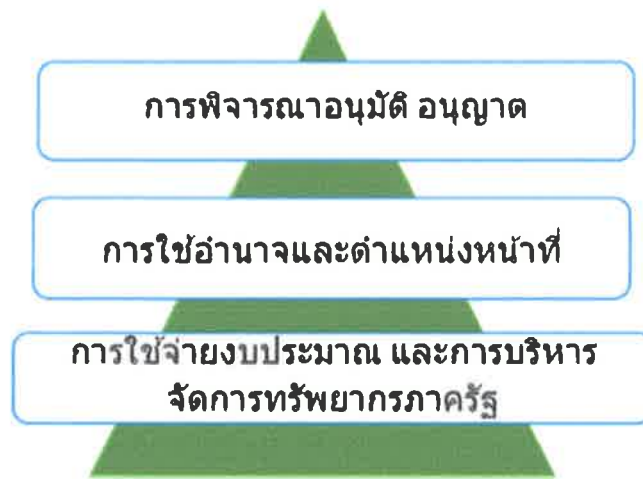
แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต การกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก

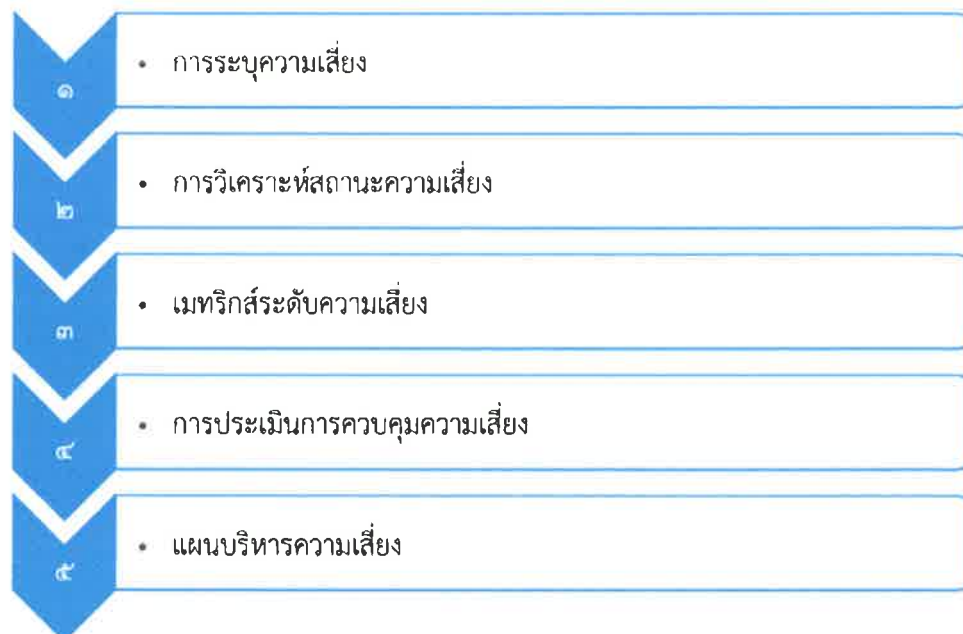
การพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของ กระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึง ความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วนำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหาพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติ มีมานานอยู่แล้ว
Un Known Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มีมาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้า ในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	
๑	น้อยมาก	

ระดับของความเสีย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสีย (Degree of Risk)

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มี มาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่
- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลหินโคน อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวก ในการพิจารณา อนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	๑. เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินหรือ ประโยชน์ตอบแทนอื่นในการ ขออนุมัติหรือขออนุญาตต่าง ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมาย กำหนด	๒	๒	๔ (ปาน กลาง)	๑. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ ละเอียดชัดเจนและเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและ ถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน ๒.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด และกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓.อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน ๔.การสร้างจิตสำนึกการไม่รับของขวัญ รับสินบน หรือรับของขวัญ จากการปฏิบัติหน้าที่ ๕.มาตรการไม่รับของขวัญของกำนัล ทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ๖.เสริมสร้างการรับรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ สร้างจิตสำนึก ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ๗.รายงานผลการยื่นคำขออนุมัติ/อนุญาตต่อผู้บริหาร	ทุกส่วน ราชการ
๒. การใช้อำนาจตาม กฎหมาย หรือการ ให้บริการตามภารกิจ	๑.ไม่ให้บริการแก่ประชาชน ตามลำดับเนื่องจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการให้ สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่มหรือมี การติดสินบนเพื่อให้ได้รับการ บริการเร็วขึ้น	๑	๒	๒ (ต่ำ)	๑.จัดทำคู่มือหลักเกณฑ์ ขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน และเผย แพร่ให้ประชาชนและ เจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติ ๒.กำชับให้ผู้บริหาร พนักงานทุกระดับ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสและไม่แสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองและ บุคคลที่เกี่ยวข้อง	ทุกส่วน ราชการ

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		
					๓.ควบคุมกำกับดูแลให้พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เรื่องการรับของขวัญ สินน้ำใจอย่างเคร่งครัด	
	๒.เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนโดยใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่ออ้างการให้ความช่วยเหลือ	๑	๒	๒ (ต่ำ)	๑.มีช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ๒.จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมและเผยแพร่ให้บุคลากรในหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติ ๓.ดำเนินการตามแผนป้องกันการทุจริต	สำนักปลัด
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	๑.การตรวจรับการจ้างไม่เป็นไปตามแบบ รุปรายการสัญญาจ้าง มีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้โดยมิชอบด้วยกฎหมายจากผู้รับจ้าง	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	๑.จัดทำมาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม ๒.จัดทำโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ๓.ผู้บังคับบัญชาควบคุมติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	ทุกส่วน ราชการ
	๒. ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เลือกจัดซื้อจัดจ้างจัดหาพัสดุโดยวิธีการเจาะจงกับร้านที่ตนเองรู้จักหรือพูดคุยได้ง่าย	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	๑.ควบคุม กำกับ ดูแลให้พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง ปฏิบัติตาม พรบ.การจัดซื้อ จัดจ้างฯ หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด ๖.ควบคุม กำกับดูแล ให้เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำ	กองคลัง

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		
๔. การบริหารงาน บุคคล	๑.การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอนเลื่อนขึ้นเงินเดือนและการ มอบหมายงานที่ไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับ เงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่ง	๒	๒	๔ (ปานกลาง)	๑.การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็น รูปธรรม ๒.มาตรการ "จัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการตามหลัก ธรรมาภิบาล" ๓.อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน	สำนักปลัด
	๒.กระบวนการสรรหาพนักงาน จ้าง จ้างเหมาบริการ อาจมีการ นำระบบ อุปถัมภ์ หรือการรับ บุคคลที่เป็นเครือญาติตนเอง ได้รับ ผลประโยชน์เข้าทำงานใน หน่วยงาน	๒	๒	๔ (ปานกลาง)	๑.ผู้บังคับบัญชาควบคุมและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม ระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒.กำหนดเกณฑ์พิจารณาคะแนนให้มีความชัดเจนเพื่อลดการใช้ ดุลพินิจของคณะกรรมการสรรหา ๓.จัดทำมาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล และแจ้งเวียนให้บุคลากรในหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติ	สำนักปลัด